

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено

Громадською радою доброчесності

18 квітня 2017 р.

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду

Демяносова Олександра Власовича

критеріям доброчесності та професійної етики

Демяносов Олександр Власович (надалі - Кандидат) на посаді судді з 1992 р. З 1998 р. суддя обласного (апеляційного) суду Донецької області.

Проаналізувавши інформацію про Кандидата, Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Недостовірність відомостей у декларації доброчесності та допущення Кандидатом, який брав участь в ухваленні судового рішення, порушення прав людини і основоположних свобод

Відповідно до ч. 2 ст. 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» перевірка проводиться щодо суддів, які одноособово або у колегії суддів розглядали справу або ухвалили рішення з допущенням порушень [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#), констатованих у рішенні Європейського суду з прав людини. Подаючи декларацію доброчесності у 2016 році, Кандидат підтвердив, що він не ухвалював одноособово або у складі колегії суддів рішень, передбачених статтею 3 цього Закону. Однак таке твердження не відповідає дійсності.

24.09.2002 р. колегія суддів Апеляційного суду Донецької області, де головуєчим був Кандидат, виніс вирок стосовно Шалімова С.В., яким останнього було засуджено до 15 років позбавлення волі (додаток 1).

Європейський суд з прав людини у справі «Шалімов проти України» встановив порушення:

- пункту 3 статті 5 [Конвенції](#). У п. 51 рішення ЄСПЛ вказано, що *“попереднє ув'язнення заявника тривало три роки і майже одинадцять місяців, Суд також зазначає, що серйозність звинувачень щодо заявника та ризик його ухилення від*

слідства були зазначені у первісному рішенні про взяття заявника під варту. Надалі прокурори і суди, продовжуючи строк тримання заявника під вартою, не наводили підстав у своїх рішеннях, а лише посилалися на відповідність раніше обраного запобіжного заходу. Проте, згідно з пунктом 3 статті 5 після спливу певного часу саме тільки існування обґрунтованої підозри перестає бути підставою для позбавлення свободи і судові органи зобов'язані навести інші підстави для продовжуваного тримання під вартою". Нам відома, як мінімум, одна ухвала під головуванням Кандидата, якою запобіжний захід у вигляді тримання під вартою залишено в силі без належного обґрунтування (додаток 2).

- пункту 1 статті 6 Конвенції. Європейський суд у п.п. 77- 78 рішення зазначив: "кримінальне провадження щодо заявника тривало з 30 жовтня 1998 року до 2 жовтня 2003 року, тобто чотири роки, одинадцять місяців і три дні. Суд також зазначає, що були періоди, коли у справі не здійснювалося жодних заходів або здійснювалося їх дуже мало. Як видається, національним органам знадобилося більше року для проведення додаткових медичних і балістичних експертиз у справі: з 10 грудня 1999 року до 5 січня 2001 року. Майже через два місяці після останньої дати було проведено попереднє судове засідання, а розгляд справи по суті був призначений на 14 січня 2002 року, тобто ще через десять з половиною місяців. Як видається, жодних дій також не було здійснено між попереднім судовим засіданням 15 квітня 2002 року і судовим засіданням з розгляду справи по суті 9 вересня 2002 року, та ця затримка становить майже п'ять місяців. На думку Суду, такі затримки були спричинені національними органами і не можуть бути виправдані складністю справи або поведінкою заявника. Крім того, з огляду на те, що заявник тримався під вартою протягом періоду, що розглядається, від національних органів вимагалася особлива сумлінність. Викладених міркувань Суду достатньо, щоб дійти висновку, що провадження у справі заявника було надмірно тривалим. Відповідно мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції". (http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/974_835)

Згідно з правилами заповнення та подання форми декларації доброчесності судді, у разі заповнення декларації вперше у ній зазначаються твердження щодо обставин, які мали місце упродовж усього життя особи, яка її заповнює.

Таким чином, Кандидат повідомив **неправдиві відомості у декларації доброчесності**, оскільки не вказав той факт, що він брав участь в ухваленні рішень з допущенням порушень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

2. Кандидат у складі колегії суддів Апеляційного суду Донецької області переглядав апеляційну скаргу на ухвалу слідчого судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області від 21.12.2015 р. у справі [№263/14675/15-к](#), якою відмовлено в задоволенні клопотання старшого слідчого в ОВС слідчого відділу УСБУ

в Донецькій області про продовження строку тримання під вартою щодо підозрюваного, якого правоохоронні органи вважають [важливою особою у структурі терористичної організації “Донецька народна республіка”](#). Важливо зазначити, що на момент розгляду справи ця особа вже переховувалась від слідства і не з'явилася на судові засідання. Апеляційний суд не знайшов підстав для скасування рішення суду 1-ої інстанції та для застосування до підозрюваного запобіжного засобу у вигляді [тримання під вартою](#). Даних про те, що Кандидат написав окрему думку у цій справі, немає. Як наслідок, особа, яка підозрюється у тяжкому злочині зникла, а рішення суду 1-ої інстанції залишено в силі.

Ця справа викликала значний суспільний резонанс, на думку [журналістів](#) та [громадських активістів](#) рішення судів та дії суддів є сумнівними.

За цим фактом також було зареєстровано [кримінальне провадження](#), а також надійшли звернення на інформаційний веб-портал Громадської ради доброчесності.

У цьому контексті звертаємо увагу і на те, що відповідно до даних досьє Кандидата він спільно з дружиною у 2015 р. та у 2016 р. (вже після ухвалення рішення щодо підозрюваної у сепаратизмі особи) виїжджав у Росію. Син Кандидата Демяносів Влас Олександрович навчається в Росії та фактично постійно там проживає. Наведене свідчить про ризик тиску на Кандидата при розгляді вказаних категорій справ, а це ставить під сумнів незалежність Кандидата і що він є вільним від будь-яких сторонніх впливів.

Відповідно до п. 12 Висновку Консультативної ради європейських суддів №1 «Щодо незалежності, ефективності та ролі суддів» «Судова влада повинна користуватися довірою не тільки з боку сторін у конкретній справі, а й з боку суспільства загалом. Суддя повинен не тільки бути насправді вільним від будь-якого неналежного зв'язку, упередження або впливу, але він чи вона також повинні бути вільними від цього в очах розумного спостерігача. В іншому випадку довіра до незалежності судової влади буде підірвана».

3. У 2016 р. Кандидат набув права користування на квартиру у Києві, яка належить Войтюку Анатолію Васильовичу.

На підставі даних з досьє Кандидата, ми виявили факти, які можуть свідчити, що ця квартира лише формально належить цій особі. Зокрема, 13.01.2016 р. Войтюк А.В. видає довіреності строком на 10 років Кандидату та його дружині з правом представництва в будь-яких інстанціях, управління та розпорядження квартирою. 02.02.2016 р. та 19.02.2016 р. Войтюк А.В. оформив 2 довіреності на дружину Кандидата з правом “придбати будь-яку квартиру у м.Києві”. 23.02.2016 р. Войтюк А.В. придбав квартиру у Києві на вул. Деміївській, а 05.04.2016 р. видав довіреність

дружині Кандидата строком на 10 років про право повного користування, експлуатації, розпорядження цією квартирою.

Також виявлено, що сам Кандидат, його дружина та син неодноразово раніше видавали довіреності Войтюк Н.Ф. та Войтюк Р.А. на представництво інтересів та розпорядженням їхнім майном. Очевидно, що з цими особами у сім'ї Кандидата давні довірчі відносини.

Враховуючи наведене, з високою вірогідністю можна припустити, що квартиру було придбано саме Кандидатом та його дружиною, але оформлено на пов'язану з ними особу з метою приховати реальних власників майна та джерел походження коштів. Звертаємо увагу, що вартість таких квартир складає приблизно [1 500 000 грн.](#)

Суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду. Така форма набуття у користування житла не сприяє такій довірі та не є бездоганною, а навпаки породжує додаткові сумніви у прозорості статків судді.

Вважаємо, що наведених фактів достатньо для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

Водночас надаємо додаткову інформацію про Кандидата, що потребує уваги Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

У Кандидата є велика кількість нерухомого майна, зокрема, земельних ділянок. Вказана у декларації вартість окремого майна викликає сумнів у тому, що вона відповідає дійсній ринковій вартості (наприклад, вартість земельної ділянки у смт. Веселе біля Донецька площею 2500 кв.м., набутої у 2010 р. - [7968 грн.](#) Але навіть якщо підсумувати загальну вартість майна, що вказана у декларації, то вона складатиме 2 550 927 грн. (без урахування майна, вартість якого не вказана у декларації: 7 га земельних ділянок та незавершене будівництво). Доходи ж Кандидата з 2003 по 2015 роки (без даних про доходи за 2005 р.) складають 3 000 951 грн. (додатки 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12). Тобто на прожиття та утримання численного майна за період з 2003 та 2015 роки сім'я Кандидата витратила лише 450 024 грн., що видається малоюмовірним та породжує сумніви у відповідності майна Кандидата та членів його сім'ї задекларованим доходам.

Просимо Вищу кваліфікаційну комісію суддів врахувати наведені факти при проведенні співбесіди Кандидата та оцінці його відповідності критеріям доброчесності та професійної етики.

Відповідно до частини четвертої статті 19 Регламенту Громадської ради доброчесності за наявності важливої інформації Рада у подальшому може окремим рішенням змінити або скасувати висновок, або затвердити новий висновок.

Додатки:

1. Копія вироку апеляційного суду Донецької області від 24.09.2002 р.
2. Копія ухвали апеляційного суду Донецької області від 21.01.2002 р.
3. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2003 р.
4. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2004 р.
5. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2006 р.
6. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2007 р.
7. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2008 р.
8. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2009 р.
9. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2010 р.
10. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2011 рік
11. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012 р.
12. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2013 р.

**Координатор
Громадської ради доброчесності**